

צוות צמיחה דמוגרפית, סיכום פגישה 1 מתאריך 15.2.2011

נוכחים: אוקסנה, נעה גיגי, יאיר, ציפצ'ף, מיה, שירי, תמי, הגי
מוזמן: ניתאי קרן, מנחה מלווה

מהלך הפגישה:

הכרות עם ניתאי

ניתאי, חבר קיבוץ רבדים, יו"ר הנהלת הקהילה ברבדים, מנסה בתחום הצמיחה הדמוגרפית בקיבוצו ושותף בתהליכים רבים בקיבוצים שיתופיים ולא שיתופיים. ניתאי כמלווה לא מגיע עם אג'נדה סגורה, אלא רואה כערך בעבודתו – הגעה לתוצאות.

סבב חברי הצוות:

☒ מה צריך להיות הפתרון של הצמיחה הדמוגרפית בצאלים?

☒ מה הציפיות מהתהליך שנעבור פה בנושא: הצוות והקיבוץ?

מיה:

מבחינתי הפתרון צריך להיות הגדלת החברה ולוא דוקא קליטה לחברות. הציפיות שלי מהתהליך הן שנדע ליישם את "חוברת העבודה" שניצור. אנחנו צריכים לשאול את עצמינו איך מביאים את נושא הצמיחה הדמוגרפית לחברים ולציבור כולו. התהליך שלנו חייב להיות מעשי ולא תהליך של דיבורים. חשוב מאד שנעשה צעדים אופרטיביים ושנוכל להוציא אותם אל הפועל. לגבי מסלולים על מנת להגדיל את האוכלוסייה יש רבים, אנחנו צריכים להתמקד שהגדלת האוכלוסייה לא תהווה איום על החברים. לעיתים, ניתן לראות שהגדלת האוכלוסייה מאיימת על ציבור החברים. אנחנו צריכים להפוך את האיום (במידה ויתפרש שכזה) להזדמנות. מבחינתי, כל הדרכים "כשרות" להגדלת האוכלוסייה.

ציפצ'ף:

לדעתי צריך ללכת לכיוון של יצירת מסלולים ובעיקר עדיפות למסלולים שיחזירו את הבנים הביתה. על הבנים אנחנו יכולים לבנות את הקיבוץ והעתיד שלנו. איזה מסלול? לא חשוב לי, העיקר שבסופו של תהליך הבנים יהיו חלק מהחברה בחצר הקיבוצית. אם נוכל לבנות מסלול אטרקטיבי – חלק מהבנים יבואו.

מעבר לבנים אנחנו צריכים להתמקד בסקטורים נוספים כגון: הבאת משפחות צעירות, פנייה לתנועת אור, קבוצות אתניות, קבוצות של הציבור המסורתי ושל עולים חדשים. עלינו ליצור עבור הקבוצות הללו מסלולים שונים. אני ממליץ שנפעל בקשת רחבה וניצור משהו אפקטיבי ואטרקטיבי. מהתהליך, אני מצפה שייקח בחשבון את הדברים שאמרתי על מסלולים לסקטורים שונים ושהיו תוצאות בשטח. אני מרגיש את "הרוח" בקיבוץ, לערכתי כולם! רוצים לגדול, אני לא מכיר אף אחד שנשאר אדיש לנוכח האוכלוסייה המזדקנת והעדר הילודה.

תמי:

אני חושבת שקיבוץ צאלים בלי אנשים חדשים /גרעונים לא יהיה לו זכות קיום. אנחנו חייבים לזכור שקיבוץ צאלים צריך כסף כדי לקלוט. אני מחפשת פתרון שיביא אנשים איכותיים. אני רוצה שיהיו ילדים. אם אין רעש של ילדים אין קיבוץ. אני מצפה מהתהליך שיצליח להביא את מה שאני מחפשת.

יאיר:

הציפיות שלי מהפתרון הוא הרחבת המעגל התעסוקתי בצאלים (מעבר למה שקודמי אמרו). האנשים שיבואו יביאו איתם הרחבה של המעגל התעסוקתי. אנחנו צריכים להגדיר מה החולשות שלנו ומה החוזקות. חשוב לי מאד שאנחנו נבוא לתהליך כשאנחנו יודעים מה אנחנו רוצים על מנת שלא נאבד את הזהות שאנחנו רוצים שתהיה לנו.

נעה:

אני מסכימה עם קודמי, לי יש ציפיות מהפתרון על מנת שיפתח לבני משק אפשרות להיות תושבים/בשכונה קהילתית. הפתרון הזה צריך להיות גם לבנים וגם למשפחות צעירות. אני מצפה מהתהליך שיהיה ענייני, מהיר, ותוצאתי. אסור לנו לשכוח את כל מי שהיה כאן ועוד נמצא כאן (החברים). אנחנו צריכים להגדיר את הדברים בצורה ברורה. אסור לפגוע בחיים של מי שגר כאן כבר עכשיו.

התהליך מבחינתי חייב להיות פרקטי. תוצאתי. אם לא נצמח דמוגרפית אנחנו חייבים להבין שגם מי שנמצא כאן (עם ילדים קטנים) לא רוצה שילדיו יהיו "הילדים היחידים".

אוקסנה:

אני מתחברת למה שמיה אמרה, לי חשוב להרחיב את החברה בכל דרך שהיא. כל אדם שאוכל לתקשר איתו והוא איכותי- עבדתי זה טוב. לא כדאי לנו להיות מקובעים, צריך לפרוץ את מסגרות החשיבה שלנו. לא צריך לפחד מלשנות נהלים שמגבילים אותנו. אי אפשר לרצות לגדול בלי לעשות מעשים שבאמצעותם נגדל.

עלינו יהיה להתחשב במיקום הגאוגרפי שלנו, אני מצפה לתהליך מהיר, אסור לנו לחכות, הילדים שלנו צריכים חברה.

לטעמי, אין מה לחכות בתחום הדמוגרפי לשינוי אם יהיה או לא יהיה בקיבוץ, התהליך צריך להיות ממוקד במטרה לצמוח דמוגרפית.

הגי:

אני רוצה לאפשר קליטה שתשים דגש על עצמאות כלכלית ועצמאות בקבלת החלטות. מבחינתי, כל מה ששייך לקולקטיב- מהווה מגבלה. הייתי מאפשרת תקופת בדיקה לאלה שיבואו... קודם השכרת דירה ואחר כך שיקבלו החלטה. מבחינתי צריך לאפשר להם בנייה בתים בעצמאות כלכלית, בתים באיזה גודל שירצו ואיך שירצו – בלי המגבלות הקיבוציות.

אני מצפה שאנשים יבינו שהצמיחה הדמוגרפית הולכת לכיוון המשפחתיות... הרחבת המעגלים המשפחתיים (בנים, נכדים... נינים...). בתהליך, אני רוצה שניצור מצב שהמצטרפים לא יהיו שותפים בנכסים שלנו. אני לא מעוניינת בשותפים בנכסים.

שירי:

אני מצפה שהצוות הזה יהיה אחראי לבנות תהליך שהמצטרפים בעקבותיו יהיו כאן לא עשור אלא עשורים רבים. עלינו להיות אחראים בבניית תהליך שלא "ירוקן" את האגודה השיתופית מחבריה. עלינו לבנות תהליך שלא עושה "עוד מאותו הדבר". בקליטה המסורתית יש השקעה כספית עצומה. (מגיעים, דואגים לנקלט לעבודה... מבטיחים לו בית...). להערכתי, שינוי התפיסה של הקליטה בקיבוץ יאפשר לבני המשק לראות בצאלים משהו יותר אטרקטיבי מהיום. לגבי התהליך, הוא תהליך מאד מורכב ומשמעותי. עלינו יהיה לדבר עם הציבור, ללמוד מושגים חדשים ולהחליט באיזו דרך לבחור. הפרקטיקה תהיה אפשרית שנדע לאן הולכים. אז יהיה עלינו להיעזר בגורמים מקצועיים ולחבור לתחומים רבים: משפטיים, מימוניים, עסקיים, חברתיים, צרכניים ועוד.

ניתאי...רקע, סטטוסים בקיבוצים... פתרונות קיימים....

אנחנו חברים בתוך אגודה שיתופית חקלאית.

בקליטה המסורתית הנקלט לא נדרש לכלום. הקיבוץ נדרש לספק לו את הכל.

בשלב מסויים אנשים הפסיקו לרצות לבוא לקיבוץ, וחלק מאלו שבאו הקיבוץ לא רצה אותם.

הבעיה הדמוגרפית נוצרה לאורך שנים.

נקלט שהוא תושב בהרחבה קהילתית הוא שותף בקהילה (באגודה קהילתית משותפת- לו ולחבר המסורתי הרגיל).

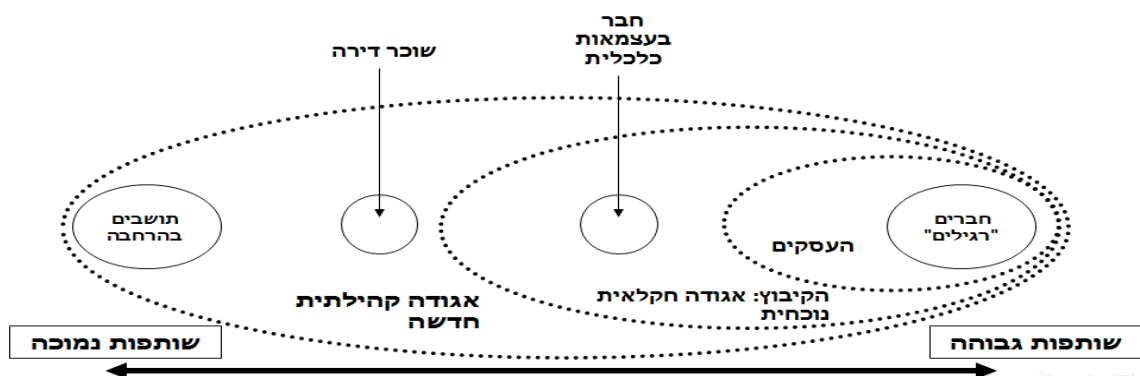
הרבה מאד הרחבות קהילתיות הוקמו במהלך השנים בגלל ומתוך שיקולים כלכליים.

מושגי יסוד...

שוכר דירה: הוא אדם שמתגורר בדירה של הקיבוץ, ומשלם בגין השירותים אותם הוא צורך. אינו חבר באגודה בכלל.

תושב בהרחבה קהילתית: יש לו זכויות על הקרקע (אחרי טיפול מול המנהל), הבית שלו (הוא בנה אותו מכספו), יש לו חובות וזכויות מוניציפאליות.

חבר בעצמאות כלכלית: אחראי לפרנסתו, לבניית ביתו, חבר באגודה השיתופית ולא חייב להיות שותף בנכסים (בעסקים). מתוקף היותו חבר באגודה השיתופית הוא חבר עם זכויות חלקיות.

מומלץ לפנות לבנים ולשאל אותם מה הם מחפשים? מה הם רוצים?
הבני משק היום לא מוכנים לוותר על העצמאות שלהם.

צריך לזכור שבמשך שנים הסדרי הבנים בקיבוצים היו עבור הבנים "מסלול המראה" (לדוגמא: כסף, לימודים, הנחות בתשלומים, לבוא ללכת...).

אנחנו צריכים היום ליצור "מסלול נחיתה". על המסלול להיות בטוח.

איזה תהליך נבנה...?

אנחנו נבנה תהליך שצריך להתבסס על משהו יציב. על החזון היעדים והמטרות של הקיבוץ הזה.

אחרי שנגדיר מהו החזון נוכל לפנות לגורמים בתחום המשפטי, התכנוני, הכלכלי/המימוני/היזמי, נוכל לעסוק בתחום הקהילתי והחברתי. ורק לאחר כל אלה נוכל להציע לסקטורים שונים (בני משק, קבוצות שונות...) עיסקה טובה. עסקה שמישהו ירצה לבוא בגללו.

אנחנו צריכים לדעת שיהיה עלינו ליצור "מוצר, ברור, סגור ובהיר. גם לנו וגם לאלה שירצו את "המוצר".

שיקולים בפתרון אסטרטגי

על מנת ליצור פתרון שיוכלו לעמוד במבחן המציאות, עלינו לקחת בחשבון, שיקולים שונים בפתרון אותו נציע.

6

המפגש הבא

- סיכום המפגש הקודם
- העמקת הכרת הסטטוסים השונים והשוואה בניתוח SWOT
- הגדרת פעולות הצוות כבסיס לתוכנית עבודה

המפגש הבא ביום שלישי 22.2.2011 בשעה 20:00 ועד 23:00
בחדר הישיבות

1. מגיעים בזמן
2. משהו עושה עוגה
3. מחליטים על דרך פרסום לציבור